Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

PERSECUȚIE ŞI REZISTENȚĂ

VASILE CESEREANU

Un preot greco-catolic
în Dosarele de urmărire de către Securitate

Ediție îngrijită, Cuvânt înainte şi Notă asupra ediției
de
RUXANDRA CESEREANU

Ediția a doua, adăugită

Editura Galaxia Gutenberg,
Târgu Lăpuș, 2017

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

CUPRINS

Cuvânt înainte 7

Mulțumiri 15

Notă asupra ediției 17

Documente obținute de la C.N.S.A.S. 19

Memoriul către papa Ioan Paul al II-lea (1980) 593

Documente din portofoliul familiei (Memoriu din 1966 către Tribunal, scrisori ale lui Vasile Cesereanu către familie, telegrame şi documente medicale) 615

Addenda (Fotografii de familie şi fotografii de arhivă) 653

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Documente obținute de la C.N.S.A.S.

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

NOTA INFORMATIVA

11 August 1950

OBIECTUL
Cheaburu preot Cesărean din Budești a incercat sa nu care păioasele le la arie și că aria din Luşca va arde.

Preotu pensionar şi cheabur, Cesăreanu Vasile din comuna Budeşti, judeţul Cluj, fiind planificat de a-şi duce păioasele pentru inblătit la aria din locul numit „Luşca", in ziua de 10 August a inceput să care din păioase acasă, iar după interventia autorităţilor locale şi inputernicitului
Pentru colectări pe Plasă, a început căratul la aria cu numele de mai sus.-
Cand sa prezentat la susnumitul Preşedintele Comitetului Provizoriu [***] şi cu [***] membru în comitetul operativ de colectări Cesărean sa exprimat că de ce nu-l lasă să care acasă că in Budeşti nu este tot R. Populară ca si în Buza şi alte sate, că prin acele sate toţi cară acasă şi prin şuri, numai in Budeşti nu sepoate.
In cautarea lămuririlor duse de Preşedinte, preutul cu numele de mai sus sa exprimat că el prevede că aria Luşca va ade.-

Informator
Reziden a

Libris.RO
Reduceri pentru filme și cărți

Militia judeteana Cluj
Serviciul Evidente
Nr. 3153, din 25. Aug. 1950

[**Redactat în manuscris:** *„28. 8. 50* (**indecifrabil**)]

SECRET

[**Ştampila cu un număr: 46765 28 AUG 1950**]

Catre
DIRECTIUNEA REGIONALA A SECURITATII POPORULUI
CLUJ

Inaintama alaturat o copie dupa nota informativa privitor pe numitul Cesareanu Vasile din comuna Budesti, care sa exprimat ca el prevede ca aria din Lusca va arde.

Va rugam a lua la cunostinta si a dispune.

Comandantul Mil. Jud. Cluj.
Cap. de Militie
Serban Dumitru
[**ştampilă şi s.s. indescifrabil**]

Seful Bir. Evid. Inf.
Plot Maj. de Militie
Kelemen Ioan
[**s.s. indescifrabil**]

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

BIROUL SECURITATII POPORULUI MOCIU
Nr. 647 din 15. 10. 1950
[Ştampilă pe care se vede un număr: 56697
16 OCT 1950]
[Redactat în manuscris: *„17. X. 1950*
Bir. 4 ne preda lucrarea la Bir. 3 – eme ne da instrucțiuni de felul cum să urmărească „16. 10. 50" (cuvinte indescifrabile)]
pe acest preot – informativ.
s.s. indescifrabil]
[Redactat în manuscris: *„Tov. Lupsan*
f. personală"]

CATRE
DIRECTIUNEA REGIONALA A SECURITATII POPORULUI
CLUJ

La ord. Dvs. Nr. 14/46.765 din 6. 9. 1950

Raportam ca numitul Cesarean Vasile preot [****] din com. Budesti, inradevar a afirmat ca aria din Lusca va arde din cauza ca pe ea s.au adunat prea multe ceriale si ca nu este suficient de asigurata, cautand prin aceasta sa se sustraga de a duce graul la arie, precum si orzul din care incepuse sa care acasa.

Si in campania actuala de insamantari susnumitul a intirziat, fapt pentru care a fost chemat la Militie punandu-i-se in vedere ca sa insamanteze sau in caz contrar i-se-vor dresa acte de dare in Judecata pentru sabotaj, dupa care a si insamantat.

Susnumitul este nasut la 2 Febr. [****] 1899 in com. Nasol-Somes, fiul lu Grigore si Ana, casatorit, are 2 copii, studii teologie, servicul militar nesatisfacut, are 21 ha pamant 2-ă vaci 1cal 1 porc 7 stupi, domiciliat in com. Budesti Raionul Ludus Regiunea [****] Mures, in trecut si prezent simpatizant manist cu atitudine antidemocratica.

Numitul Cesarean Vasile fost preot greco-catolic nerevenit mentine legaturi cu fratii [***] din satul Visuia care in trecut au fost [***]

Susnumitul a fost vazut de [***] lociutor din com. Budesti cu prescuri, si se banueste ca ar face slujbe in rit greco-catolic la domiciliul sau, insa pina la aceasta data nu avem probe concrete.

Din partea nostra s, au luat masuri ca susnumitul sa fie tinut in supraveghere, urmand a Va raporta concretiuni.-

Lt. Maj. de Securitate
V. Bogacenco
[s.s. indescifrabil]

Slt. de Securitate
Fritsch M
[s.s. indescifrabil]

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

BIROUL SECURITATII POPORULUI MOCIU [Ştampila: No 67137
Nr. 1008 din 7. 12. 1950 9 DEC 1950]

[Redactat în manuscris: *9. 12. 50*
Comit lucrat. 7]

CATRE
DIRECTIUEA REGIONALA A SECURITATII POPORULUI
CLUJ

La ord. Dvs. Nr. 13 / 56.697 din 28. 10. 1950, referitor la fostul preot greco-catolic CESAREAN VASILE din comuna Budesti, Va raportam urmatoarele:

Susnumitul cauta sa se opuna dispozitiunilor date de Guvern, in felul acesta intarziand cu insamantarile, iar in prezent cauta sa nu predea intreaga cota de porumb, afirmand ca a fost foarte slab recolta si nu are de unde da cota intreaga cu care este impus.

Sau luat masuri ca susnumitul sa predea intreaga cota cu care este impus.

Lt. Maj. de Seuritate
V. Bogacenco
[s.s. indescifrabil]

Slt. de Securitate
M. Fritsch
[s.s. indescifrabil]

[Redactat în manuscris: *„9. XII. 950*
Bir 3
La dosarul personal Nr. 10.200.-]

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

[Document în dublu exemplar, unul dintre ele fiind redactat în manuscris]

Copie

DECLARATIE

Subsemnatul FAUR ERONIM nascut in anul 1925 in com. Budesti Raionul Ludus Regiunea Mures, membru in P.M.R. din anul 1947 domiciliat in comuna BUDESTI Raionul Ludus Regiunea Mures, declar urmatoarele:

In ziua de 30 Aprilie a.c. deplasandu-ma spre locuinta fostului preot Greco-Catolic CESEREON VASILE, care locuieste la 1 km, de comuna Budesti, eu am fost insotit de inca doi tovarasi din satul Visuia, care au venit la Sfatul Popular din Budesti si neau povestit despre unele lucruri pe care eu le-am urmarit cu acesti oameni.

Eu vazand care este situatia m, am deplasat cu acesti doi tovarasi la casa preotului CESEREON VASILE. Apropeindu-ne de casa lui am vazut pe servitorul lui care era pus la panda cu un binoclu, de catre preotul CESEREON VASILE. Eu am cautat sa pot patrunde cat mai bine sa nu ma observe servitorul pana oi fi in curte la el, dupa cum nici nu m, a vazut.

Dupa ce eu si ceilalti doi tovarasi am intrat in curtea preotului a esit afara preoteasa, intrebandu-ma in mod dusmanos ca, ce caut eu in curtea lor, eu i-am raspuns cu cuvinte frumoase ca, numai intamplator m, am dus acolo si am intrebat de parintele daca este acasa, iar preoteasa mi-a rasouns ca este plecat de dimineata in comuna si nu a mai venit.

Eu vazand ca aceasta preoteasa cauta sa ma minta i-am cerut voie sa ma lase sa intru in casa, din fata pr oteasa nu a vrut sa-mi de-a voie, eu din nou i-am raspuns caci daca nu vrea sa ma lase eu voi intra fortat in casa, dupa care asa am si intrat.

Intrand in prima camera am fost urmat de cei doi tovarasi din comuna Visuia, care au venit dupa mine, in prima camera nu am gasit nimic, iar am intrat in a doua camera de unde privind pe geamul unei usi am vazut pe preotul CESEREON VASILE ca era dupa masa, care era imbracat cu haine de biserica si patrafirul dupa gat, iar pe masa era un numar de 6-7 prescuri mai era sitoca si apa sfintita si era un numar de 25 oameni batrani care erau in genunchi in fata preotului. Eu cand am intrat in camera i-am gasit cantand cantece bisericesti de religie Gr. catolica. [****]

La intrarea me-a in camera unde faceau ei slujba preotul m, a intrebat ca ce caut pe acolo, eu i-am raspuns ca a-si avea ceva treaba cu preotul iar preotul mi-a zis si mie sa ocup un loc pe scaun si sa ma rog si eu cu ei. Eu am

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

plecat nu am stat nici 20 minute, de cat m, am uitat daca iau parte si din comuna, dintre care am gasit numai pe [***] de [***] ani o fata cu numele [***] o nevasta [***] care era maritata dupa [***] CESEREAN IULIANA, iar mai erau din cumuna BUZA Raionul Beclean si din comuna VISUIA, eu dupa ce am observat cum stau lucrurile am esit afara si am plecat la Staful Popular unde am anuntat pe Presedintele Sfatului.

Aceasta i-mi este declaratia pe care o dau si semnez personal.

Budesti 17. Mai 1951.

ss. Faur Eronim.

Pentru conformitate.
Plot de Securitate
Turcu Adrian
[s.s. indescifrabil]

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

[Document în dublu exemplar, unul dintre ele fiind redactat în manuscris]

Copie

DECLARATIE

Subsemnatul LEGIAN IOAN fiul lui Toader si Nastasia, nascut in anul 1930 in com. Copru Raionul Ludus Regiunea Mures, dau urmatoarea declaratie asupra preotului CISEREAN VASILE din comş BUDESTI Raionul Ludus.

Sunt suluga la acest preot din anul 1944 la acest preot unde am facut serviciul pentru inbracaminte si bani, dupa care nu mi-a dat bani in 1 c de nai 2, 1/2 ha. pamant.

Acest CISEREAN VASILE a fost preot Greco-Catolic in comuna Copru iar dupa reforma rligiei nu a fost de acor cu religia ortodoxa si nu a vrut sa treaca la ortodoxi si mai bine a ramas in afara biserici.

Dupa ce acest preot, s, a facut reforma religiei a cautat oameni pe care ia influentat casa duca o ura in potriva religiei ortodoxa si sa bage fel de fel zgomote in masele largi de oameni, chiar si pe mine m, a inpiedeca sa particip la sedintele organizatiei de baza de tineret din comuna Budesti, spunindu-mi in mai multe randuri ca aceasta organizatie nu va mai trai mult si tot biserica va ramane mai puternica, dar nu cea ortodoxa ci cea greco-catolica.

Pe mine ca servitor ma punea sa fac de paza afara si sa nu vie cineva peste el in casa, cand facea slujbe cu alti oameni din Copru, din Visuia si din Micesti. [****]

A inceput sa tina slujbe mai tare pe linie de religie greco-catolica de prin anul 1949 tot odata pe luna tine slujbe.

Cazuri concrete pe care le mai tin bine in minte sunt in ziua de 30 Aprilie 1951, [****] cand a adunat la casa lui circa 25 oameni mai vrastnici si a facut slujba in casa la el, oameni aducandu-i prescuri si parca si oua rosi [****]. Pe mine m, a pus la post de panda cu binoclu pe afara, me-a spusca, atunci cand voi vedea pe cineva care se indreapta spre casa lui sa-l anunt ca sa aibe timp sa se scunda cu oameni cu tot. Acest preot a antrenat pe oameni din Copru si din Visuia de veneau Dumineca denoapte ca sa nu fie vazuti d nimeni, iar la plecare eseau numai cate unul singur, iar ceilalti nu eseau pana nu s, a indepartat acei care a esit.

Iar dela Pasti in coace a mai tinut trei slujbe unde a luat parte urmatori taranidin Copru [***] [****]

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Chiar in fie care Dumineca dupa Pasti a tinut slujba in casa la el. Iar inainte de Pasti acest preot lucra cu doi calugari din Visuia, nu stiu cum ii chema stiu ca sunt frati. [****]

Pe langa slujba pe care o facea saptamana mare a pastelor, a mai spovedit peste 40 de persoane, care veneau noaptea la el, tot odata sa si cuminecau.

A mai avut si cazuri de cununie la el in casa. Stiu ca inaintea postului de pasti a cununat pe unul din Camaras. care a venit noaptea si la cununat iar pe mine m, a pus sa fac paza pe afara prin curte. [****]

A mai influentat lumea de veneau la el ca la biserica si iaduceau prescuri. Are asupra lui haine bisericesti si patrafirul luat dela biserica din Copru.

Mai a facut multe slujbe pentru morti, care mureau si erau oameni de ii inmormanta cu preot ortodox numai de forma si in acela si timp cand il inmormantau el facea slujba acasa la el pe legea Greco-Catolica.

Dupa toate acestea vazute de mine eu cred ca acest bandit de preot nu a adus numai greutati regimului de azi.

Aceasta i-mi este declaratia si semnez cu mana me-a propie.

Budesti 17 Mai 1951

ss. Legian Ioan.

Pentru conformitate:
[s.s. **indescifrabil**]